

Jaarverslag

2023

Dutch Directors Guild

Dutch Directors Guild
De Lairesestraat 125 sous
1075 HH Amsterdam
06-83672215
info@directorsguild.nl
www.directorsguild.nl

INHOUD

• Voorwoord	2
• Bestuur en organisatie	4
• Vertegenwoordigingen, periodieke overleggen en werkgroepen	10
• Beleid en ontwikkelingen	14
• Leden	18
• Individuele belangenbehartiging/ledenservices	20
• Activiteiten	23
• Communicatie, informatie & publiciteit	29
• Toekomst	33

VOORWOORD

Beste leden,

Het afgelopen jaar is een turbulent jaar geweest. Aan de humanitaire tragedies in Oekraïne en Gaza lijkt geen einde te komen en de polarisering daaromtrent neemt toe. Tegelijkertijd hebben we in het eigen politieke landschap onstuimige verschuivingen gezien. Deze hebben hun beslag nog niet gekregen in een nieuw kabinet, maar reeds nu klinkt de roep van de inmiddels afgezwaaide cultuurstaatssecretaris om “Meer liefde voor cultuur in de politiek!”, als een verre kreet in de woestijn.

Niettemin zijn er weer veel bijzondere films, documentaires, podcasts en televisieprogramma's gemaakt, die ons trakteerden op virtuoos entertainment, op zinderende beeldtaal en verhalen met een enorme urgentie, geworteld in deze wereld en in deze tijd.

Bij al dat moois is het afgelopen jaar voor het eerst grondig onderzocht hoe schandelijk onderbetaald regisseurs in Nederland eigenlijk zijn. Honoraria zijn de afgelopen decennia niet tot nauwelijks gestegen of zelfs achteruitgegaan. De financiële en auteursrechtelijke positie van regisseurs is uitgehold. Laat staan dat zij reserves kunnen opbouwen of investeren in eigen projecten. Want dat is hoe de overheid regisseurs graag ziet: als ondernemers. Maar hoe wil je ondernemen als er maar één naam is voor de toestand waarin de gemiddelde Nederlandse regisseur leeft? Die naam is armoede.

En juist daarom is het afgelopen jubileumjaar bijna revolutionair te noemen. De jarenlange inspanningen die wij als DDG op het vlak van fair practice en fair pay leveren keren langzaam het tij. Uiteraard met gemeenschappelijke inspanning van andere beroepsverenigingen en instanties in onze sector, maar als DDG staan we in de frontlinie en breken we vele deuren open.

Zo heeft het Filmfonds de budgetten met 20% opgehoogd om voor fair pay te zorgen en in hun nieuwe beleidsplan staan scenaristen en regisseurs als hoofdmakers weer centraal. Ook de gesprekken die onze bestuursleden met de NPO voeren zijn bemoedigend, zeker wat betreft documentaire. Een aantal budgetten is opgehoogd en ongeschreven regels ten aanzien van honoraria – die in het nadeel waren van regisseurs – zijn boven tafel gekomen en ter discussie gesteld.

Aan de Ketentafel van Platform ACCT hebben we actief meegewerkt aan de Leidraad Veilig en Gezond Werken, waarin o.a. de werkomstandigheden, de lengte van de draaidagen, de reistijden opnieuw zijn vastgelegd. Ook zijn er nieuwe starttarieven voor beginnende makers onderzocht door onderzoeksbureau Berenschot. Dit zogeheten Ketentafeltraject is nog niet afgerond (er staat nog een enquête uit), maar er tekenen zich nu al starttarieven af waar zelfs ervaren regisseurs ontzettend blij van zouden worden.

Verder werken regisseurs en scenaristen ook achter de schermen steeds hechter en intensiever met elkaar samen. Onder de naam Dutch Screenwriters & Directors (DS&D) hebben DDG en Netwerk Scenarioschrijvers in 2023 een alliantie gevormd. DS&D wil de positie van schrijvers en regisseurs nog professioneler ondersteunen en verstevigen. Uiteraard lees je in dit jaarverslag meer over bovenstaande onderwerpen en andere activiteiten van de DDG in 2023.

Tot slot wil ik oud-voorzitter Maarten Treurniet bedanken die met zijn niet aflatende energie bij vele tafels en instanties strijdt voor de positie van de regisseur. Maarten heeft tijdens de opstartfase van DS&D interim de taken van secretaris op zich genomen, tot we nu klaar zijn om iemand voor de langere termijn aan te nemen. Ook spreek ik onze dank uit aan Stichting VEVAM en Stichting VEVAM Fonds voor hun financiële steun aan de DDG en als medefinancier van Dutch Screenwriters and Directors (DS&D).

Namens het bestuur,
Arno Dierickx
Voorzitter DDG

BESTUUR EN ORGANISATIE

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur van de DDG is verantwoordelijk voor het beleid en de organisatie. Arno Dierickx heeft op 1 oktober 2023 het voorzittersstokje van Maarten Treurniet overgenomen die tijdelijk de functie van secretaris voor de samenwerking met het Netwerk Scenarioschrijvers vervult.

Het DDG-bestuur, met de daarbij horende portefeuilles, ziet er eind 2023 als volgt uit:

- Arno Dierickx: voorzitter DDG, algemene zaken, fictie, voorzitter focusgroep Fictie
- Suzanne Raes: secretaris, documentaire, medevoorzitter focusgroep Documentaire
- Martijn Winkler: penningmeester, audioregisseurs, voorzitter werkgroep Audioregie, FERA
- Doesjka van Hoogdalem: televisieregisseurs, voorzitter werkgroep Ledenactiviteiten, VEVAM-bestuurslid
- Carine Bijlsma: documentaire, nieuwe media, focusgroep Documentaire
- Peter Lataster: documentaire, medevoorzitter focusgroep Documentaire
- Shariff Nasr: fictie, voorzitter werkgroep Intersectionele Inclusie

Het bestuur vergadert in 2023 11 keer op het kantoor van de DDG. Verder is er regelmatig overleg tussen het bureau en de voorzitter over lopende zaken en beleidsvraagstukken. Ook heeft het bureau geregeld contact met de bestuursleden die in de verschillende werkgroepen zitten. Bestuursleden krijgen € 100,- vacatiegeld per bestuursvergadering en betalen geen contributie.

Op 26 juni 2023 vindt de jaarlijkse ALV plaats in Eye, met een aansluitende borrel. Bij de ALV zijn 30 personen aanwezig (leden, bestuursleden en bureau). Zowel het jaarverslag 2022 als de financiële eindafrekening, als de begroting 2023 worden unaniem goedgekeurd. De contributie voor 2023 wordt vastgesteld en is 1 euro verhoogd naar € 243,-.

DDG-WERKGROEPEN

De focus- en werkgroepen waarin diverse DDG-leden deelnemen – onder het voorzitterschap van een bestuurslid – hebben input geleverd voor gesprekken met o.a. het Nederlands Filmfonds, NPO en NPO-fonds, de omroepen en de Nederlandse Audiovisuele Producenten Alliantie (NAPA).

Bijeenkomsten Documentaire

Bestuursleden Peter Lataster, Suzanne Raes en Carine Bijlsma zitten als documentairemakers in het DDG-bestuur. In de Focusgroep Documentaire op 22 maart praten ze met een groep documentairemakers over o.a. het documentairebeleid, de inzet van de DDG voor documentairemakers en om te horen waar leden tegenaan lopen. Er zijn toenemende zorgen over de (financiële) positie van regisseurs, de toekomst van het NPO-fonds en de sector als geheel.

Het bestuur vertelt over het Sectoroverleg Documentaire van de NPO, waarbij o.a. de genremanager Documentaire, eindredacteuren van omroepen en vertegenwoordigers van het NPO-fonds, CoBO Fonds, Filmfonds, de NAPA en DDG aanwezig zijn. Opvallende constatering is dat het Filmfonds overspoeld wordt door documentaireaanvragen, maar dat er bij het NPO-fonds geld overblijft door het uitblijven van aanvragen. Ook wordt de verwarring over het startgeld van de genremanager Documentaire en over de 'maximale' dagprijzen voor regisseurs besproken en waar mogelijk opgehelderd.

Kort na deze focusgroep zorgt de uitspraak 'dat je van documentaires maken nu eenmaal niet kan leven' door de eindredacteur Documentaire van KRO-NCRV in een NRC-artikel voor grote ophef onder documentairemakers. De DDG organiseert daarom met spoed een Ledenavond Honoraria waar bestuur, leden en regisseur Monique Nolte in gesprek gaan over hun kwetsbare positie op artistiek, financieel en juridisch vlak. De case van Monique rondom het vervolg op haar documentaire Kees is voor veel regisseurs herkenbaar.

Leden sturen massaal hun 'Kees-case' in waaruit de belangrijkste knelpunten worden gehaald. Samen met de achterban stelt de DDG een Brief op aan de Raad van Bestuur NPO met concrete actiepunten om iets te doen aan de benarde situatie van veel documentairemakers. Ook de media hebben hier volop aandacht voor. Na deze Brief volgen er gesprekken met de Raad van Bestuur NPO en de genremanager Documentaire waarin de DDG wordt gevraagd om een bandbreedte op te stellen voor honoraria van documentairemakers. Deze bandbreedte is door het bestuur gemaakt met behulp van vier indicatoren: de indexering van de vroegere Hoco-regeling, de voorlopige resultaten van het Berenschotonderzoek naar starttarieven in de film- en av sector, de tarieven in Denemarken en Duitsland en door collegiale toetsing onder regisseurs die direct voor een omroep werken.

Via overleg met de Werkgroep Documentaire (eindredacteuren van de verschillende omroepen) heeft het DDG-bestuur een aantal zaken opgehelderd rondom de startgeldregeling van de genremanager Documentaire en de zogenaamde maximale dagprijzen, die inmiddels door het NPO-fonds zijn losgelaten.

Op een tweede Ledenavond Documentaire in oktober zijn de leden bijgepraat over wat de gezamenlijke inzet heeft opgeleverd en zijn de voorlopige uitkomsten van het Berenschotonderzoek gepresenteerd waar het starttarief voor regisseurs vele malen hoger ligt dan nu in de praktijk gangbaar is. Dit uitkomsten van dit onderzoek worden nu al gebruikt in onderhandelingen en lijken vruchten af te werpen.

Bijeenkomsten Fictie

De Focusgroep Fictie kwam op 6 september bijeen. Namens het bestuur waren Maarten Treurniet en Shariff Nasr (via Zoom) aanwezig om met een aantal fictieregisseurs in gesprek te gaan over knelpunten in het werk van fictieregisseur. Het bestuur vertelt ook over de laatste ontwikkelingen in de politiek, bij de omroepen en de fondsen die voor fictieregisseurs van belang zijn.

De achterblijvende honoraria zijn onderwerp van gesprek in de focusgroep. De voorlopige uitkomsten van het Berenschotonderzoek als instrument voor fair pay en fair practice worden uiteraard besproken. Net als het genrebeleidsplan Fictie (NPO) dat op zich laat wachten. Begin van het jaar is de genremanager Fictie gestart, maar is inmiddels vertrokken.

Maarten zit ook bij het Sectoroverleg Fictie NPO waar hij vervolgens zaken namens fictieregisseurs kan aankaarten. Zo is er gesproken over de regievergoedingen voor de ontwikkelingen van het scenario bij Telefilms. Een eerste stap is gezet. De omschrijving van de voorwaarden is aangepast waardoor er meer ruimte is voor betaling voor meeschrijvende regisseurs. De positie van regisseurs bij Telefilms blijft onze aandacht houden. Er gaat veel onbetaald werk aan vooraf en is er geen (contractuele) zekerheid over de voortgang. Ook de werkomstandigheden door het lage budget baart menig regisseur zorgen.

Naast de Sectorgroep Fictie bij de NPO zit de DDG ook regelmatig aan tafel bij het Filmfonds. Er is een tweemaandelijks sectoroverleg met de verschillende vakverenigingen. Ook is er een klankbordgroep waarin de DDG nauw betrokken wordt bij geplande veranderingen. Zo kan de DDG direct input op plannen geven, ideeën voorleggen of knelpunten aandragen die we van onze achterban krijgen.

Werkgroep Audioregie

Martijn Winkler heeft als bestuurslid, naast de rol van penningmeester, de portefeuille Audioregie. In deze rol zet hij zich in om de positie van radio- en podcastmakers te verbeteren en op de kaart te zetten. Naast gesprekken die hij in die hoedanigheid voert bij partijen als omroepen en fondsen initieert hij een gezamenlijke ledenavond in september met Stichting Podcastnetwerk in Tolhuistuin, met hulp van DDG-lid en audioregisseur Aletta Becker.

Op deze avond deelt de DDG recente ontwikkelingen op het gebied van honoraria door de documentairemakers en de voorlopige uitkomsten van het Berenschotonderzoek in het kader van de Ketentafel.

Bij deze avond is namens het NPO-fonds Maya Schepers (secretaris audio fictie en documentaire) aanwezig. Randy Vermeulen (eindredacteur/producent AudioCollectief SCHIK) neemt ook deel aan het panel en geeft een presentatie over de totstandkoming van de podcastserie *De Erfenis* van AudioCollectief SCHIK die zij onafhankelijk van de publieke omroep maken.

Audioregisseurs lopen tegen soortgelijke problemen aan als documentaire-, fictie- en animatieregisseurs. In 2024 gaat de werkgroep Audioregie verder om de gesignaleerde knelpunten onder de aandacht van de NPO, het NPO-fonds en de omroepen te brengen en zo samen tot oplossingen te komen. Martijn Winkler heeft als oud-commissielid van het NPO-fonds bij de evaluatie van de nieuwe werkwijze van het NPO-fonds veel genoemde knel- en verbeterpunten van audioregisseurs aangekaart. Een aantal verbeteringen is inmiddels doorgevoerd.

De DDG heeft in 2023 de DDG-Coachingsbon voor nieuw talent bij de NTR Podcastprijs uitgereikt aan Elène Zuidmeer voor haar podcast *Alles wordt beter*.

Werkgroep Intersectionele Inclusie

De DDG vindt het belangrijk dat de audiovisuele sector, het bestuur en ons ledenbestand afspiegelingen zijn van makers met verschillende achtergronden. Daarom luisteren we naar geluiden uit de sector, maar kijken we ook kritisch naar onszelf: welke feedback krijgen we van leden en bezoekers van events? En welke blinde vlekken hebben we? Feedback wordt altijd geagendeerd bij bestuursvergaderingen en uitgebreid besproken, en waar mogelijk ondernemen we actie, zodat we scherp blijven om onze organisatie inclusiever te maken. Twee bestuursleden van de DDG hebben deelgenomen aan de Workshop *Positionality* van de Dutch Academy For Film (DAFF). Als bestuur gaan we in 2024 hier verder mee aan de slag.

In 2023 bestaat de werkgroep Intersectionele Inclusie uit DDG-leden Fabian Claes Jansen en Dikla Zeidler, bestuurslid Shariff Nasr en communicatiemedewerker Roddia Rumahloine. Samen onderzoeken zij waar momenteel behoefte aan is in de sector, met als aanpak: signaleren, reageren en activeren. Het einddoel blijft om de werkgroep op te heffen, omdat diversiteit, zowel voor als achter de camera/microfoon, vanzelfsprekend wordt.

Verder verspreiden we de resultaten van het onderzoek *Je kunt niet zijn wat je niet kunt zien* van het ministerie van OCW/KLEUR/DAFF, waaraan onze leden in 2022 konden deelnemen. Ook verzoeken we onze leden om mee te doen aan het nieuwe intersectionele onderzoek naar inkomensverschillen tussen professionals in de audiovisuele sector van Stichting Vrouwen in Beeld, de DAFF en Universiteit Utrecht.

Werkgroep Ledenactiviteiten

De werkgroep ledenactiviteiten bestaat in 2023 uit Emma Westermann en Aletta Becker. Doesjka van Hoogdalem is – als bestuurslid – voorzitter. Aletta Becker is nauw betrokken bij de ledenavond voor audioregisseurs die we samen met Stichting Podcastnetwerk in Tolhuistuin organiseren. Wil je ook meedenken over en bijdragen aan komende ledenactiviteiten? Neem dan contact op met het DDG-bureau. Er is plek voor leden die zich hiervoor willen inzetten.

Werkgroep Samenwerking Netwerk Scenarioschrijvers

In 2023 zetten we nieuwe stappen in de voorgenomen samenwerking met Netwerk Scenarioschrijvers. De samenwerking is uitgewerkt in een convenant waarin de dossiers zijn bepaald waarin we elkaar kunnen versterken. Er wordt een sollicitatieprocedure opgestart voor de vacature van secretaris voor deze driejarige pilot. Een afvaardiging van beide besturen nemen deel aan de sollicitatiecommissie. Helaas leiden de verschillende sollicitatiegesprekken niet tot een geschikte kandidaat.

De besturen van de DDG en Netwerk Scenarioschrijvers stellen Maarten Treurniet interim als secretaris aan vanwege zijn dossierkennis en de urgentie van een aantal dossiers. Na de zomer wordt de samenwerkingsovereenkomst getekend en vanaf 1 oktober gaat Dutch Screenwriters & Directors (DS&D) van start met als doel de positie van regisseurs en scenarioschrijvers te verstevigen. Binnenkort hopen we de nieuwe secretaris aan jullie voor te stellen die DS&D op de kaart zal zetten. Dit samenwerkingsverband wordt gefinancierd door Stichting VEVAM en Stichting LIRA.

PERSONEEL

In 2023 heeft de DDG twee medewerkers in dienst. Suzanna Jacobs werkt 32 uur per week als bureau- en projectmanager. Naast ondersteunende werkzaamheden voor het bestuur bestaat haar werk uit het organiseren van ledenactiviteiten, het onderhouden van contacten met leden en externe verenigingen en andere organisaties, het opstellen van de verenigingsbegroting (samen met de penningmeester) en regelen van financiële en personele zaken.

Roddia Rumahloine werkt 16 uur per week als communicatiemedewerker bij de DDG en is verantwoordelijk voor o.a. de nieuwsbrief, social media en de website. Verder is zij contactpersoon voor de media en buigt zich over de externe communicatie, ook voor de samenwerking met Netwerk Scenarioschrijvers. Noortje Post neemt tijdelijk haar werkzaamheden over tijdens haar zwangerschapsverlof.

Olga Meijer is als freelance jurist betrokken bij de juridische service van de DDG. Leden kunnen door haar hun regiecontracten laten checken. Daarnaast geeft Olga ook op andere terreinen aan het bestuur juridisch advies, zoals bij het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst met Netwerk Scenarioschrijvers.

De ledenadministratie en financiële administratie wordt gedaan door Jacqueline Ockeloen van Administratiekantoor Goed te Boek.

HUISVESTING

Het bureau van de DDG heeft een kantoor in het Van Deyssehuys van de Auteursbond aan De Lairessestraat 125 te Amsterdam. Daar maken we regelmatig gebruik van de vergaderruimte, net als VEVAM en Stichting VEVAM Fonds. Medewerkers van de Auteursbond en de DDG hebben regelmatig contact en weten elkaar goed te vinden. Sinds 2023 zit de DAFF ook op deze locatie.

VERTEGENWOORDIGINGEN & PERIODIEKE OVERLEGGEN

De Dutch Directors Guild is vertegenwoordigd binnen een aantal organisaties en samenwerkingsverbanden en schuift aan bij een verschillende overleggen en werkgroepen.

VERTEGENWOORDIGINGEN

VEVAM is de collectieve beheerorganisatie voor regisseurs van audiovisuele werken. VEVAM incasseert auteursrechtelijke vergoedingen voor o.a. kabeldoorgifte en thuiskopie. Sylvia Brandsteder is directeur van VEVAM. Willem Roos is voorzitter van VEVAM en Stichting VEVAM Fonds. Namens de DDG zit bestuurslid Doesjka van Hoogdalem in het bestuur van VEVAM. Er is regelmatig overleg tussen de DDG en VEVAM. Stichting VEVAM Fonds geeft jaarlijks financiële steun aan de DDG waar we VEVAM en VEVAM-fonds zeer erkentelijk voor zijn.

STICHTING MORES.ONLINE is het onafhankelijke meldpunt voor ongewenste omgangsvormen in de culturele sector. Mores is de toegankelijke, onafhankelijke en centrale plek waar iedereen – die werkt in de podiumkunsten, film- en televisiesector – terecht kan om misstanden aan te kaarten. De DDG is aangesloten bij Mores. In 2023 vertrok het bestuur na zelf onderwerp van gesprek te zijn geworden naar aanleiding van misstanden bij NOS Studio Sport. Een nieuw, onafhankelijk bestuur is per 1 september 2023 aangetreden.

PLATFORM MAKERS is het samenwerkingsverband van de belangenverenigingen en beroepsorganisaties van auteurs en uitvoerend kunstenaars. Het doel van dit platform is het versterken van de auteursrechtelijke positie en de onderhandelingspositie van makers. Maarten Treurniet zit namens de DDG in de deelnemersraad.

De **CREATIEVE COALITIE (CC)** heeft als doel heeft het culturele klimaat en de sociaaleconomische positie van alle werkenden in de culturele en creatieve sector duurzaam te verbeteren. De Kunstenbond is aanjager en penvoerder. De Creatieve Coalitie zit aan tafel bij politici om haar doelstelling *Fair Pay, Fair Share en Fair Chain* over het voetlicht te brengen. Maarten Treurniet is bestuurslid van Creatieve Coalitie.

THUISKOPIE biedt auteursrechthebbenden een (gedeeltelijke) compensatie voor de inkomsten die zij mislopen doordat hun werk voor privédoeleinden gekopieerd of gedownload wordt. Stichting Thuis kopie verdeelt de thuis kopie vergoedingen via de collectieve beheerorganisaties onder de auteursrechthebbenden, zoals regisseurs. In 2023 zit Jan Hilbers (directeur Auteursbond) namens de DDG en Netwerk Scenarioschrijvers in het bestuur van Thuis kopie.

FERA (Fédération Européenne des Réalisateur s de l'Audiovisuel) is de Europese koepelorganisatie van regisseursverenigingen. FERA vertegenwoordigt meer dan 20.000 Europese filmregisseurs. De FERA speelt een belangrijke rol in de internationale samenwerking, de kennisdeling en belangenbehartiging op Europese dossiers. Martijn Winkler zit ook in 2023 in het FERA-bestuur. De DDG-voorzitter is meestal bij FERA-vergaderingen aanwezig, voor de afstemming van dossiers die vanuit Europese richtlijnen zijn ontstaan.

Stichting BREIN bestrijdt grootschalige auteursrechtinbreuk en -misbruik (piraterij). De DDG vertegenwoordigt sinds 2016 de makers in het bestuur van BREIN. Daarnaast geeft BREIN voorlichting en stimuleert legaal gebruik. Martijn Winkler zit in het bestuur van BREIN.

In **DE KRING VAN PROFESSIONALS VAN HET NEDERLANDS FILM FESTIVAL** zijn alle geledingen van de Nederlandse film-, televisie- en interactieve wereld vertegenwoordigd. De kring komt tweemaal per jaar bijeen om het festival te adviseren en evalueren. Maarten Treurniet vertegenwoordigt de DDG in deze kring.

DE OSCAR SELECTIECOMMISSIE 2023 – met Shamira Raphaëla namens de DDG – is opnieuw in handen van EYE International. *Sweet Dreams* van regisseur en DDG-lid Ena Sendijarević is gekozen als Nederlandse inzending voor de 96e Academy Awards in de categorie Best International Feature.

DE LOUIS HARTLOOPER PRIJS 2023 voor de Beste Filmpublicatie is uitgereikt aan filmjournalist Bart van der Put voor *Beeldspraak*, zijn wekelijkse rubriek in Het Parool. Namens de DDG zit Sanne Rovers in 2023 in de jury van deze prijs.

PERIODIEKE OVERLEGGEN

Nederlands Filmfonds

De DDG overlegt regelmatig met het Nederlands Filmfonds en werkt samen met Netwerk Scenarioschrijvers om gezamenlijke problemen en actuele kwesties te bespreken. Vertegenwoordigers van de DDG, waaronder Maarten Treurniet en Arno Dierickx voor fictieregisseurs, en Suzanne Raes, Peter Lataster en Carine Bijlsma voor documentaireregisseurs nemen deel aan bredere sectoroverleggen met het Filmfonds.

Netwerk Scenarioschrijvers Auteursbond en ACT Acteursbelangen

Bij veel overlegorganen trekken de DDG, Netwerk Scenarioschrijvers Auteursbond en ACT Acteursbelangen met elkaar op. Samen bepalen ze standpunten in formeel en informeel overleg.

Sectoroverleg Documentaire NPO

Bij het sectoroverleg Documentaire schuiven verschillende stakeholders aan van de NPO, NPO-fonds, CoBO, Filmfonds, eindredacteuren van alle omroepen, NAPA en DDG.

Sectoroverleg Drama NPO

De werkgroep Drama (het overleg van hoofden drama, eindredacteuren, dramaturgen) heeft als doel om op regelmatige basis contact met elkaar te hebben over actuele kwesties zoals het omroepbeleid en gezamenlijke belangen. Ook hier schuiven externe partijen als de DDG, Netwerk Scenarioschrijvers als het Filmfonds aan.

BELEID EN ONTWIKKELINGEN

VAL KABINET EN VERTREK STAATSSECRETARIS USLU

Op 7 juli valt het kabinet Rutte IV over maatregelen rondom de asielinstroom. In november worden Tweede Kamer verkiezingen gehouden waar de PVV het grootste aantal stemmen haalt. Gunay Uslu stopt kort daarna met haar werk als staatssecretaris Cultuur en Media. Er is genoeg reden tot zorg wat deze ontwikkelingen voor onze samenleving, onze sector en de lopende wetgeving gaan betekenen. Inmiddels is Fleur Gräper-van Koolwijk aangetreden als haar opvolger in het huidige demissionaire kabinet.

INVESTERINGSVERPLICHTING

Het wetsvoorstel *Investeringsverplichting ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product* – dat staatssecretaris Uslu in 2022 heeft ingediend – is tijdens de behandeling in de Tweede Kamer steeds verder afgezwakt.

De wet – die de Eerste Kamer in 2023 aanneemt – regelt dat grote streamingsdiensten een deel van hun omzet moeten investeren in Nederlandse producties. De vakverenigingen – waaronder de DDG – doen tijdens de behandeling in de Tweede Kamer verschillende keren aanbevelingen om zoveel mogelijk van het oorspronkelijke wetsvoorstel overeind te houden.

Het advies van de Raad van Cultuur om vooral culturele producties als Nederlandse televisieseries, films en documentaires te stimuleren is slechts deels opgevolgd. Door de nieuwe wet kunnen de opbrengsten van de Investeringsverplichting nu ook voor de helft naar bijvoorbeeld spelletjesprogramma's of realityshows (met uitzondering van sportprogramma's).

De omzeldrempel voor de Investeringsverplichting staat op 10 miljoen euro waar onze sector een drempel van 2 miljoen euro had bepleit. De DDG is blij dat de Investeringsverplichting inmiddels van kracht is, maar ook enigszins teleurgesteld over de afgezwakte inhoud. Om de drie jaar wordt deze wet geëvalueerd. We houden vinger aan de pols.

COLLECTIEF BEHEER VIDEO ON DEMAND (VOD)

Een ander dossier dat de DDG en VEVAM volop bezig blijft houden is het collectieve beheer van auteursrechtelijke gelden voor video on demand (VOD). De politiek heeft bepaald dat partijen opnieuw op vrijwillige basis tot afspraken over VOD-vergoedingen moeten komen, in plaats van het door de DDG/VEVAM gewenste verplicht collectief beheer. Op dit moment wordt er druk onderhandeld over een deal tussen de collectieve beheersorganisaties zoals VEVAM, LIRA en NORMA, en RODAP (waarin omroepen, producenten en distributeurs zijn verenigd). Dit dossier heeft volop onze aandacht in 2024.

FAIR PAY & FAIR PRACTICE, KETENTAFEL FILM/AV

De Kunstenbond en de Creatieve Coalitie (waaraan we als DDG verbonden zijn) zijn op 1 februari 2023 met staatssecretaris Uslu in gesprek gegaan over eerlijke betalingen en werkomstandigheden in de culturele sector. Maarten Treurniet is hierbij aanwezig als (toenmalig) voorzitter van de DDG en bestuurslid van de Creatieve Coalitie. Er is aangedrongen op invoering van verplichtende maatregelen om fair pay en fair practice na te komen en makers voortaan in beleid centraal te zetten. Daarna heeft Uslu culturele instellingen die subsidie (via het BIS-systeem) van de overheid krijgen verplicht om zich aan fair pay te houden. Zij heeft hiervoor extra geld vrijgemaakt voor de periode 2025 – 2028.

Platform ACCT – gefinancierd door het ministerie van OCW – heeft in 2023 de Ketentafel Film/AV verder begeleidt. Namens de DDG zit Arno Dierickx aan deze Ketentafel, samen met andere vakverenigingen en belanghebbenden als de NAPA, Netwerk Scenarioschrijvers, NSC, NCE, ACT, Fijn Weekend en vertegenwoordigers van de NPO.

Ook Maarten Treurniet zet zich in voor deze Ketentafel. Eind 2023 zijn er 4 voorstellen voor praktijkinstrumenten voor de AV-sector ontwikkeld waarop filmmakers feedback kunnen geven: het Begrippenkader, de Leidraad Veilig en Gezond werken, de Opdrachtkompas en de ZZP-starttarieven richtlijn.

De Ketentafel Film/AV is nog niet afgerond. Inmiddels hebben ook onze leden een enquête ontvangen over opdrachtvoorwaarden als zzp'er in onze sector. Het doel hiervan is om handreikingen te ontwikkelen voor toepassing in de praktijk van de eerdergenoemde Opdrachtkompas en de ZZP-starttarieven richtlijn die beiden zijn ontwikkeld door Bureau Berenschot.

De voorlopige uitkomsten van de ZZP-starttarieven heeft de DDG al bij een paar ledenavonden ter sprake gebracht en worden in de praktijk al succesvol ingezet bij onderhandelingen. In 2024 gaan we bijeenkomsten organiseren om leden uit te leggen hoe je met deze instrumenten als regisseur een eerlijk(er) honorarium kan bedingen.

In 2023 is er ook een Ketentafel Digitale Cultuur door Platform ACCT opgestart. Namens de DDG is Martijn Winkler hierbij aangeschoven. De grootste activiteit van deze Ketentafel in het afgelopen jaar was het definiëren van de sector Digitale Cultuur aan de hand van vragen als: wie werkt er, wat houden werkzaamheden in en wat zijn belangrijkste kenmerken van digitale cultuur. Hier is uitgebreid onderzoek naar gedaan, expertise geraadpleegd en zijn er diverse gesprekken met makers en culturele instellingen gevoerd. Inmiddels is er – voor het eerst – een heldere definitie en afbakening van de sector. De volgende stap is om eerlijke tarieven definiëren.

NEDERLANDS FILMFONDS

In 2023 treedt Sandra den Hamer als interim-bestuurder aan bij het Nederlands Filmfonds als vervanging van Bero Beijer. Op regelmatige basis neemt de DDG deel aan een klankbordgroep om mee te denken over oplossingen voor bijvoorbeeld de gevolgen door de explosieve toename in het aantal ontwikkelingsaanvragen (vertragingen en hoog aantal afwijzingen). Daarnaast pleit de DDG o.a. voor een Filmfonds dat meer makersgericht wordt. Een aantal belangrijke veranderingen die het Filmfonds in 2023 doorvoert bieden meer financiële armsgslag voor makers en meer vrijheid in de ontwikkelingsfase waardoor er meer ruimte voor creativiteit ontstaat.

Op het Nederlands Filmfestival 2023 presenteert het Filmfonds het onderzoeksrapport van Olsberg SPI over de internationale prestaties van de Nederlandse speelfilm waaruit blijkt dat Nederlandse films minder succes hebben in het buitenland vergeleken met speelfilms uit België, Denemarken en Duitsland. Het rapport dient als startpunt voor een gesprek in de sector met als doel om een plan te maken om de positie van de Nederlandse speelfilm te versterken. De DAFF organiseert hiervoor in december een filmdebat waaraan voorzitter Arno Dierickx namens de DDG deelneemt.

In het nieuwe beleidsplan van het Filmfonds 2025 – 2028 staat o.a. het creatieve proces van de maker centraal. Het Filmfonds gaat vanaf 2024 werken met pitchpanels waarvoor o.a. DDG-leden zich hebben kunnen aanmelden. De DDG is benieuwd naar de ervaringen van leden met de pitchpanels en de veranderingen die het Filmfonds heeft doorgevoerd.

NEDERLANDSE PUBLIEKE OMROEP (NPO) EN NPO-FONDS

In het huidige Concessiebeleidsplan 2022 – 2026 staan de ambities en doelen van de NPO voor deze beschreven. De toekomst van de NPO staat onder druk.

Het integraal programmeren en genrebeleid is inmiddels in werking getreden. De genremanager Fictie die begin van 2023 aantrad is inmiddels weer vertrokken. Op dit moment is er geen nieuw genrebeleidsplan voor Fictie waarbij de DDG om input is gevraagd. Bij het genrebeleidsplan Documentaire is dit wel het geval geweest.

De honoreringspraktijk van de publieke omroep blijft onverminderd onze aandacht houden. Bij het Voorjaarsoverleg in Het Ketelhuis en een DDG Ledenavond schuift regisseur Monique Nolte aan om te vertellen over het conflict met de publieke omroep over de rechten van de documentaire *Het beste voor Kees* en de financiering van het vervolg *Kees vliegt uit*. Ook Paul Doop (lid Raad van bestuur NPO) is hierbij aanwezig en stelt dat de NPO staat voor fair pay en practice. Onze brandbrief met actiepunten om snel iets te doen aan de (financiële) situatie van documentairemakers leidt tot meerdere gesprekken met de Raad van Bestuur NPO en genremanager Documentaire. Inmiddels worden er steeds meer stappen in de goede richting gezet, maar er valt nog veel te verbeteren.

De vernieuwde werkwijze van het NPO-fonds gaat in 2023 van start. De behandeling van aanvragen is geïntegreerd in de werkprocessen van de directies van Video en Audio. Alle regelingen worden geïndexeerd met 5,5%. Het NPO-fonds heeft per jaar 19,3 miljoen euro inclusief btw beschikbaar. In 2024 komt daar eenmalig 10 miljoen euro bij (niet besteed budget eerdere jaren). De DDG krijgt signalen binnen dat omroepen soms niet willen indienen bij het NPO-fonds omdat het te veel tijd en moeite zou kosten.

Dit soort signalen kaarten we aan bij o.a. de Sectoroverleggen Fictie en Documentaire. In het najaar heeft de NPO een enquête gehouden om de nieuwe werkwijze van het NPO-fonds te beoordelen en aanbevelingen voor verbetering te formuleren. Het evaluatierapport *Samen kwalitatief hoogwaardige AV-producties mogelijk maken* is in december gepubliceerd. De DDG heeft feedback gegeven op de enquête en verbeterpunten voor de nieuwe werkwijze aangedragen. We blijven de ontwikkelingen bij het NPO-fonds volgen.

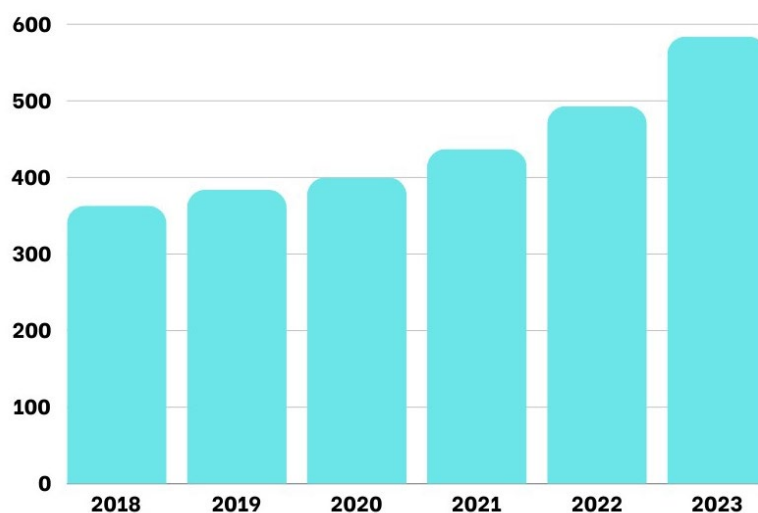
LEDEN

Steeds meer regisseurs sluiten zich bij de DDG aan. De DDG start 2023 met 493 DDG-leden. De netto groei van leden bedraagt in 2023 91 leden. Eind 2023 telt de DDG 584 leden.

Er zijn in 2023 107 nieuwe leden verwelkomt, waarvan 11 studentleden en 43 regisseurs van het jongerenlidmaatschap (t/m 35 jaar). Er zijn 11 kennismakingslidmaatschappen uitgereikt aan o.a. de winnaars van het Open Doek. Er zijn 5 audioregisseurs lid geworden en 2 regisseurs hebben zich aangemeld als seniorlid.

Naast deze nieuwe leden hebben 16 leden hun lidmaatschap opgezegd per 1 januari 2024, procentueel is dit het laagste aantal opzeggingen in jaren. De redenen van opzegging lopen uiteen: van het stoppen met werk als regisseur, een verhuizing buiten de regio of een financiële afweging. Ook kregen we in 2023 het verdrietige bericht dat leden Wendela Scheltema en Erik J. Meijer zijn overleden.

LEDENAANTALLEN

Het standaardlidmaatschap van de DDG kost in 2023 € 243,- per jaar. Het studentlidmaatschap is gratis in het jaar van afstuderen en het daaropvolgende jaar. Daarna volgt meestal het jongerenlidmaatschap (voor regisseurs t/m 35 jaar) en kost € 50,- per jaar.

Het duolidmaatschap met het Netwerk Scenarioschrijvers is er voor DDG-leden die scenario's schrijven (lidmaatschap Netwerk Scenarioschrijvers kost dan € 65,-) en voor leden Netwerk Scenarioschrijvers die regisseren (lidmaatschap DDG kost dan € 80,-).

Ook audioregisseurs van radiodocumentaires en podcasts kunnen lid worden van de DDG voor een speciaal tarief van € 100,- omdat niet alle activiteiten van de DDG op audioregisseurs gericht zijn.

Tot slot is het seniorenlidmaatschap voor regisseurs die met pensioen zijn en niet meer regisseren, maar onderdeel willen blijven van de DDG. Dit lidmaatschap kost € 100,- per jaar.

Om actief nieuwe leden te werven geven we o.a. presentaties over de DDG aan studenten van de verschillende filmopleidingen, zoals de Filmacademie en St. Joost. Ook in 2023 geven we een kennismakingslidmaatschap aan de maandwinnaars van het Rotterdams Open Doek en zijn we aanwezig bij het Noordelijk Film Festival.

INDIVIDUELE BELANGENBEHARTIGING & LEDENSERVICES

ALGEMENE VOORWAARDEN

De DDG heeft Algemene Voorwaarden opgesteld en gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel waarmee leden hun positie als regisseur kunnen versterken. In deze Algemene Voorwaarden zijn algemene zaken geregeld zoals betalingstermijnen, werktijden, annulering en overmacht. De DDG Algemene Voorwaarden en bijbehorende handleiding zijn te vinden op onze website, in het ledenportaal.

Nieuwe leden krijgen ze met hun welkomstbrief meegestuurd. De DDG Algemene Voorwaarden zorgen ervoor dat regisseurs sterker staan bij onderhandelingen, als ze op de juiste manier worden toegepast.

CHECKLISTS DOCUMENTAIRE, FICTIE & RADIO

De DDG wil regisseurs zo goed mogelijk ondersteunen bij de gesprekken die ze hebben met hun producenten. De checklists Documentaire, Fictie en Radio zijn een goede leidraad voor regisseurs en producenten om relevante onderwerpen in de ontwikkelings-, realisatie- en distributiefase te bespreken voordat ze samen aan een project beginnen.

CHECKLIST CONTRACTEN

In de checklist Contracten staan zaken die je moet weten over het regiecontract en jouw (auteursrechtelijke) positie. Ook vind je tips voor het afsluiten van een contract.

VOORBEELDREGIECONTRACT

Het voorbeeldregiecontract is opgesteld vanuit het perspectief van de regisseur. Hoewel dit contract geen maatwerk biedt, is het een nuttig voorbeeld en startpunt voor onderhandelingen. Je kunt dit voorbeeldregiecontract vinden op het ledenportaal van de DDG-website. Daar vind je ook antwoorden op veelgestelde vragen over rechten en contracten, inclusief onderwerpen zoals onderhandelingen, honoraria en percentages, collectieve rechten- en vergoedingen en auteursrecht.

CONTRACTEN SCREENEN

Steeds meer DDG-leden laten hun regiecontract checken door onze juridische dienst. Onze jurist geeft advies over de opgenomen bepalingen in contracten en beantwoordt juridische vragen over de contracts- en beroepspraktijk van regisseurs. De juridische dienst van de DDG is te bereiken via juridischedienst@directorsguild.nl.

JURIDISCH SPREEKUR

Voor (dreigende) juridische conflicten is er voor onze leden wekelijks het gratis juridisch spreekuur bij Boekx Advocaten, onder supervisie van advocaat Fulco Blokhuis. Wekelijks is er op het spreekuur plek voor twee DDG-leden. De voorwaarden van onze juridische diensten vind je op onze website.

JURIDISCH ADVIES/ADVOCATEN MET DDG-KORTING

Op onze website staat een overzicht van een aantal juridische adviseurs/advocaten – gespecialiseerd in media – waar DDG-leden terecht kunnen voor juridisch advies en die onze leden korting bieden.

- Die gaat immer
zonder dat 'verbodsrecht'
- Bijna altijd overdracht auteursrechten
- Overdragen = Regisseur is de rechten kwijt
- Voor die overdracht krijg je een vergoeding

VERZEKERINGEN

In 2023 zijn de collectiviteitskortingen op de meeste zakelijke- en particuliere verzekeringen van o.a. OHRA en van AON komen te vervallen. Het is op dit moment lastig om goede kortingen te krijgen. Helaas zijn er daarom met ingang van 2023 geen collectieve kortingen meer op verzekeringen, behalve op een aantal aanvullende zorgverzekeringen. Hierover hebben DDG-leden eind 2023 een mailing ontvangen.

LEDENPAS/BIOSCOOP/FESTIVALS

Leden krijgen – indien gewenst – jaarlijks een DDG-ledenpas. Met deze ledenpas krijg je o.a. korting bij diverse filmhuizen en bioscopen. Verder krijgen leden korting bij verschillende filmfestivals waarvan ze via onze nieuwsbrieven op de hoogte worden gesteld.

KORTINGSAFSPRAKEN BIJ CONCERTO, FINAL DRAFT, BEELD EN GELUID, EN CINEVILLE

Bij de Concerto/Plato winkels (met uitzondering van Utrecht) krijgen leden met een DDG-pas 10% korting. Helaas is het in 2023 niet gelukt om opnieuw een korting te regelen met scenariosoftwareprogramma Final Draft. Toegang tot DAAN: de professionele digitale catalogus van Beeld & Geluid is voor DDG-leden € 120,- per jaar, in plaats van € 360,-. Tot slot is er een mooie ledenkorting van 20% op hun Cinevillepas.

GRATIS LIDMAATSCHAP BIJ DE KRING 2024

In 2024 kunnen DDG-leden gebruikmaken van het gratis kennismakingslidmaatschap op sociëteit De Kring. Dit kennismakingslidmaatschap biedt De Kring aan tijdens ons jubileumfeest voor ons 25-jarig bestaan.

ACTIVITEITEN

SECTORBREDE NIEUWJAARSRECEPTIE

In januari trapt de Nederlandse filmsector het jaar traditiegetrouw af met deze nieuwjaarsreceptie. Dit is het eerste event van het jaar dat de DDG haar leden aanbiedt. Er is een beperkt aantal kaarten beschikbaar voor deze populaire bijeenkomst in Eye en deze is altijd razendsnel uitverkocht. De organisatie is in handen van de NBF.

DDG AWARDS 2023

De DDG organiseert samen met VEVAM op 19 april weer een succesvolle editie van de DDG Awards in Pakhuis de Zwijger. De presentatie is ook dit jaar in handen van Howard Komproe. Electric Love verzorgt de muzikale omlijsting. De uitreiking – tijdens een sfeervol diner met de genomineerden, winnaars, gasten, DDG-leden en VEVAM-aangeslotenen – is weer een hoogtepunt. Audioregisseur Stef Visjager krijgt de DDG Oeuvre Award uitgereikt. Mascha Halberstad wint met *Knor* – naast de prijs voor beste animatie en beste speelfilm – de DDG Grand Prix en krijgt de VEVAM-cheque ter waarde van 5.000 euro uitgereikt.

MENTORAAT EN SPELREGIEWORKSHOPS

In 2023 gaan de DDG-mentoraten van start dankzij subsidie van Stichting VEVAM Fonds. Naast de mentoren die de DDG onder haar leden heeft geworven krijgen de deelnemers aan het programma ook een financiële bijdrage. Ook voor het project *Amsterthem* van Shortcutz heeft de DDG van VEVAM Fonds subsidie gekregen voor vier mentoren om de geselecteerde filmmakers van het project begeleiden. Naast een toegewezen mentor is er ook voor deze regisseurs een financiële bijdrage voor hun korte film.

De DDG organiseert – onder begeleiding van DDG-leden Laura Hermanides en Willem Gerritsen – weer een aantal Spelregie Speelplaatsen. Op een laagdrempelige manier kunnen regisseurs, scenaristen en acteurs een middag hun ‘spelregiespeler’ trainen. In totaal zijn er in 2023 zes van deze middagen, waar deelnemers ook hun netwerk uitbreiden. Daarnaast is er een whatsapp-groep waar deelnemers contact met elkaar houden. De twee spelregieprogramma’s die de DDG van plan was in het najaar van 2023 te organiseren zijn doorgeschoven naar 2024.

LEDENAVONDEN EN OVERIGE LEDENACTIVITEITEN

De DDG organiseert regelmatig bijeenkomsten voor haar leden. Steeds vaker trekken we op met andere vakverenigingen zoals Netwerk Scenarioschrijvers, NSC, NAPA en diverse filmfestivals. Hieronder een kort overzicht.

DDG Ledenavond – 20 februari: Film & Talk KLEM

De DDG organiseert samen met Netwerk Scenarioschrijvers, NSC en Het Ketelhuis een ledenavond rondom de film *Klem*. Na diverse seizoenen van de hitserie *Klem* volgt nu een speelfilm. Met regisseur en scenarist Frank Ketelaar en editor Sándor Soeteman kijken we de film en is er een nagesprek: hoe pak je het vervolg van een verhaal aan wanneer je deze in een andere vorm vertelt dan het origineel? Waar hou je rekening mee wanneer je schrijft voor een ander publiek? Moderatie: Shariff Nasr

DDG Ledenavond – 12 april: Ingelaste bijeenkomst documentairemakers

Voor veel documentairemakers is de maat vol na de uitspraak ‘van documentaire maken kun je nu eenmaal niet leven’ van de eindredacteur Documentaire KRO-NCRV in de pers. Op deze ingelaste ledenavond gaan bestuur, leden en regisseur Monique Nolte met elkaar in gesprek over haar ervaringen rondom de documentaire *Kees Vliegt uit* en de kwetsbare positie van regisseurs. Tientallen leden sturen hun ‘Kees-case’ naar de DDG. Alle input wordt verwerkt in een brief met concrete actiepunten die naar de Raad van Toezicht NPO wordt gestuurd. Er volgen gesprekken met de NPO en concrete afspraken. Meer hierover kun je lezen onder het kopje ‘Focusgroep Documentaire’.

DDG Ledenavond – 29 mei: Film & Talk Die Middag

In samenwerking met Het Ketelhuis en Netwerk Scenarioschrijvers is er een speciale avond georganiseerd rondom de film *Die Middag*, met na afloop een uitgebreid nagesprek tussen moderator/regisseur Niki Padidar en filmmaker Nafiss Nia. Ook de documentaire *All You See* van Niki Padidar (openingsfilm IDFA 2023) is voorafgaand aan het gesprek vertoond. Zowel Nia als Padidar zijn ooit Iran ontvlucht. In beide films staat het verhaal van asielzoekers centraal. *Die Middag* is een fictiefilm over een uitgeprocedeerde vluchteling uit Iran die hulp hoopt te krijgen van een ex-asielzoeker die afgewezen vluchtelingen bijstaat.

DDG Ledenbijeenkomst – 28 september: Knelpunten & perspectief in het audiolandschap

De DDG organiseert samen met het Podcastnetwerk een gezamenlijke ledenavond voor audioregisseurs in Tolhuistuin. Onder leiding van moderator Mina Etemad gaan o.a. Randy Vermeulen (eindredacteur/producent AudioCollectief SCHIK), Martijn Winkler (regisseur/bestuurslid DDG), Maarten Treurniet (regisseur/voorzitter DDG) en Maya Schepers (secretaris audio — fictie en documentaire NPO-fonds) met het publiek in gesprek over het audiovak. Wat zijn de uitdagingen bij het werken met partijen als de NPO? Hoe lossen we die op?

DDG x NFF 2023 – 24 september: Felix van Groeningen & Charlotte Vandermeersch

Arno Dierickx (bestuur DDG) en Kim van Kooten gaan in gesprek met de Belgische regisseurs Felix van Groeningen & Charlotte Vandermeersch over hun samenwerking én hun persoonlijke ontwikkeling als regisseur aan de hand van fragmenten uit hun werk. Hoe maak je bijvoorbeeld de vertaalslag van boek naar film? Op welke manier manoeuvreer je tussen creatieve en organisatorische aspecten van het regieschap? En hoe kun je internationaal werken vanuit een Europese insteek? Daarnaast geven Felix en Charlotte een inkijkje in hun samenwerking én hun persoonlijke ontwikkeling als regisseurs. Na afloop is er een borrel.

DDG x NFF 2023 – 25 september: Het Schrijfpaleis

Tijdens een voortraject worden de nieuwe scenarioschrijvers van Script Academy, Scenariovakschool en Rose Stories door de Dutch Directors Guild (DDG) gekoppeld aan regisseur Mirjam de With. Samen met professionele acteurs, voorgedragen door ACT Acteursbelangen, repeteren ze de betreffende scène. Bij de opvoering op het Nederlands Filmfestival zien de drie scenarioschrijvers hun werk tot leven komen. Moderator Jaap Peter Enderlé bespreekt met de makers aan de hand van reacties uit het publiek en nagesprekken wat opvalt, ontroert of mogelijk beter kan.

DDG x IDFA 2023 – 16 november: Dutch Docs Day

Samen met IDFA, Filmfonds, SEE NL, NPO en NAPA doet de DDG voor de tweede keer mee met de *Dutch Docs Day*, een programma voor en door de Nederlandse documentairesector. Dit jaar staat deze dag in het teken van de zichtbaarheid: Nederlandse documentaire zoekt publiek. Wat gaat er goed op dit gebied en wat kan er nog beter? Hoe kunnen we vanuit de verschillende perspectieven en een gedeelde ambitie het bereik van documentaires vergroten? Na afloop is er een netwerkborrel.

DDG Ledenavond – 30 november: Feest 25 jaar DDG

Met een feestelijke happening in sociëteit De Kring viert de Dutch Directors Guild het 25-jarig jubileum. Daarop wordt geproost door de aanwezige leden en het DDG-bestuur. Ook bestuursleden van Netwerk Scenarioschrijvers zijn aanwezig, omdat de alliantie tussen onze twee verenigingen – Dutch Screenwriters & Directors (DS&D) – vanaf 1 oktober 2023 de eerste stappen zet. Maarten Treurniet heeft zijn voorzitterschap overgedragen aan bestuurslid Arno Dierickx om tijdelijk de rol van secretaris van DS&D op zich te nemen tot er een geschikte kandidaat is gevonden. Op dit jubileumfeest wordt aan de leden het nieuwe DDG-boekje *Wat doet een regisseur?* overhandigd.

DDG Ledenavond – 11 december: Kijken met... Pieter Bart Korthuis

De gezamenlijke ledenavond van DDG en Netwerk Scenarioschrijvers 'Kijken met...' heeft deze keer scenarist/regisseur Pieter Bart Korthuis te gast. Jaap Peter Enderlé gaat met hem in gesprek over schrijven en regisseren van series voor zowel de NPO als streamers, zijn ervaring als showrunner, het leiding geven aan writers' rooms, de positie en uitdagingen van scenarioschrijvers in deze tijd en de potentie van Nederlands drama.

COMMUNICATIE, INFORMATIE & WEBSITE

WEBSITE

Op de homepagina van de website worden wekelijks berichten geplaatst met actueel en voor regisseurs relevant nieuws. Ook vind je hier informatie over bijeenkomsten, workshops, masterclasses, etc. Het bezoekersaantal lag in 2023 op gemiddeld 2300 unieke sessies per maand. Verder kunnen leden op het Ledenportal informatie vinden over o.a. de juridische dienstverlening en kortingsafspraken. De openbare Kennisbank die we in 2022 zijn gestart, is in 2023 verder ingevuld. Daarnaast heeft de websitebouwer het reguliere onderhoud uitgevoerd en een aantal verbeteringen doorgevoerd. De DDG-website wordt door de Koninklijke Bibliotheek gearcheeerd.

SOCIAL MEDIA

In 2023 zijn we actief op Instagram, Facebook en LinkedIn, en Twitter vervangen we door Threads. We zetten de in 2021 ontwikkelde communicatiestrategie voort en voor socialmediaposts gebruiken we onze huisstijl, gemaakt door Studio Nul. Begin 2023 had de DDG ongeveer 1.300 volgers op ons meest actieve platform Instagram. Eind 2023 waren dat er om en nabij 1.800. Via social media houden we de leden en andere regisseurs op de hoogte van wat we doen en hebben we direct contact met de achterban. Verder hebben we een besloten LinkedIn-groep opgezet waar leden met elkaar kunnen communiceren.

Onze content wordt gecoreerd aan de hand van het *Hero, Hub en Hygiene* model, waarbij je het doel van je content afstemt op de frequentie waarop je dingen deelt. Daarnaast maken we gebruik van een contentplanner.

ARTIKELEN

In 2023 hebben we de openbare Kennisbank op onze website aangevuld met informatie over o.a. fair pay, diversiteit & inclusie, grensoverschrijdend gedrag, de Investeringsverplichting, de Ketentafels en de Transparantieplicht.

HET REGIEBOEKJE

In 2023 publiceren we, ter ere van het 25-jarig bestaan, *Het Regieboekje*. De tekst in dit boekje is in het Engels aangeleverd door The Swedish Film Directors en The Association of Danish Film Directors, en door de DDG vertaald en aangepast aan de Nederlandse situatie. Het boekje wordt in Zweden en Denemarken gebruikt als richtlijn en onderhandelingsmiddel om werkzaamheden realistisch te begroten om zo de tijd die een regisseur in een project steekt eerlijk te belonen. Wanneer er minder budget beschikbaar is, kunnen partijen aan de hand van dit boekje gezamenlijk afstemmen: welke werkzaamheden doet de regisseur dan wel en welke niet?

NIEUWSBRIEF

Naast losse mailingen versturen we eens per maand een nieuwsbrief naar onze leden met het belangrijkste nieuws voor regisseurs. Ook verzamelt het bureau hierin speciale bijeenkomsten, kortingen op festivalbezoek of interessante activiteiten van andere partijen.

MEDIA-AANDACHT

Het persbericht over winnaars van de DDG Awards 2023 is opgepikt door dertien nieuwsplatforms en flink gedeeld op social media. In NRC verschijnt een artikel over de benarde positie van documentairemakers en de DDG-ledenbijeenkomst hierover. Suzanne Raes spreekt in een interview bij Wat Blijft op NPO Radio 1 haar zorgen uit over het vele onbetaalde werk dat regisseurs doen en het belang van documentaires.

Verder sluit de DDG zich samen met Netwerk Scenarioschrijvers Auteursbond aan bij de internationale actie Screenwriters Everywhere. De actie werd gesteund door 37 vakverenigingen over de hele wereld. Gezamenlijk hebben we aandacht gevraagd voor de positie van scenaristen, regisseurs, acteurs en andere makers, zowel in Hollywood als in Nederland. De actie krijgt landelijke en internationale aandacht in de pers.

Daarnaast wordt de winnaar van de DDG Coachingvoucher bij de NTR Podcastprijs onder de aandacht gebracht op NPO Radio 1. Samen met Netwerk Scenarioschrijvers lanceren we het nieuws over onze nieuwe samenwerking: Dutch Screenwriters & Directors. We werken het hele jaar samen met Rotterdams Open Doek die hun maandwinnaars een jaar gratis kennismakingslidmaatschap aanbieden.

Ook delen we initiatieven van andere organisaties op onze social media, die op hun beurt weer onze berichten delen waardoor we een groter bereik hebben.

TOEKOMST

Er staat nog een hoop te gebeuren. Wij merken aan het groeiende ledenaantal hoe groot de behoefte is om zich juist in deze spannende tijden te verenigen. Inmiddels is 40% van alle Nederlandse regisseurs lid van de DDG. Van alle creatieve en culturele beroepsverenigingen die zijn aangesloten bij de Creatieve Coalitie heeft de DDG daarmee een van de hoogste dekkingsgraden.

Het werk van de DDG blijft belangrijk. Maar dat werk is niet alleen de verantwoordelijkheid van het bestuur of het kantoor. Het is ook de verantwoordelijkheid en het werk van elke individuele regisseur. De verantwoordelijkheid om zich te informeren, om raad te vragen. De moed te hebben om tijdens onderhandelingen op te komen voor jezelf, te leren staan voor wat je waard bent en in die zin solidair te zijn.

Dat zal moeilijk blijven. Er is soms de angst om een project mis te lopen of ingewisseld te worden voor een ander of überhaupt zonder werk te komen te zitten. We zien nu al dat het loont wanneer regisseurs aan de hand van de nieuwe minima voet bij stuk houden. We zien dat zelfs omroepen niet anders kunnen dan meebewegen. En als jullie op dat vlak problemen ondervinden, laat het ons weten. Maar ook als jullie successen boeken horen we het graag.

Vergis je niet. Het uiteindelijke doel is niet dat regisseurs fatsoenlijk betaald gaan worden. Het doel is ook niet om producenten voor een onmogelijk blok te zetten doordat iedereen in de sector ineens meer geld gaat vragen. Het doel is om samen als makers, producenten, overheid, fondsen en omroepen – ervoor te zorgen dat films in Nederland eindelijk een keer gaan kosten wat ze al heel lang hadden moeten kosten.

Het gaat hier om een basis die opnieuw gelegd moet worden. Die nieuwe basis is van essentieel belang om verdere uitholling en nivellering van de Nederlandse film tegen te gaan. Dat is een belangrijke strijd waar ook telkens nieuwe hindernissen zullen opduiken. Zoals bijvoorbeeld de razendsnelle ontwikkelingen op het gebied van Artificiële Intelligentie (A.I.).

Om deze en tal van andere redenen doen we een oproep: in het bestuur van de DDG is er nog plaats. Er is genoeg te doen en we kunnen jullie hulp gebruiken. Op dit moment zijn we met name op zoek naar fictieregisseurs. We verwelkomen graag makers met hart voor de zaak. Schroom niet en laat het ons weten als je interesse hebt.

DDG BESTUUR 2023

Arno Dierickx (vanaf 1 oktober voorzitter)
Maarten Treurniet (tot 1 oktober voorzitter)
Martijn Winkler (penningmeester)
Suzanne Raes (secretaris)
Doesjka van Hoogdalem
Carine Bijlsma
Peter Lataster
Shariff Nasr

DDG BUREAU 2023

Suzanna Jacobs-Stolk (project- bureaumanager)
Roddia Rumahloine (communicatiemedewerker, vanaf mei 2023 i.v.m. zwangerschapsverlof)
Noortje Post (communicatiemedewerker, tot juni 2023, vervanging zwangerschapsverlof)
Olga Meijer (zelfstandig jurist)

COLOFON

Teksten: Bestuur en bureau DDG

Opmaak: Bureau DDG

Beeld: DDG, Almicheal Fraay (foto's beelden DDG Awards 2023), Lars Lensink (NFF Prof Talk),
Rotterdams Open Doek, Amsterthem/Shortcutz Amsterdam

